

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 71

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 24 november 2022

MATTHIAS DIEPENDAELE

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Subsidiebeleid - Aanpak fraude

Sinds 2012 wist Sihame El Kaouakibi subsidies los te weken bij meerdere ministers voor een totaalbedrag van maar liefst 1.363.622 euro. Een rapport van de Inspectie van Financiën dat naar aanleiding hiervan werd opgesteld, had het echter niet enkel over de subsidiefraude van El Kaouakibi, maar ging ook in op de fouten die de regering zélf maakte. De inspectie stelde terecht dat subsidies te makkelijk werden uitgekeerd, de besluiten "te vaag en te vrijblijvend waren opgemaakt" en de controles ook niet altijd even streng waren.

1. Kan de minister voor wat zijn/haar beleidsdomeinen betreft, meedelen op welke manier de subsidieregels inmiddels werden aangescherpt om subsidiefraude te voorkomen?
2. Kan de minister voor wat zijn/haar beleidsdomeinen betreft, meedelen welke extra controles werden georganiseerd om subsidiefraude of inefficiënte besteding van subsidies aan het licht te brengen?
3. Kan de minister voor wat zijn/haar beleidsdomeinen betreft, meedelen welke subsidies inmiddels al werden geschrapt of teruggevorderd: a) wegens de eventuele strengere regels of b) wegens fraude (graag uitsplitsen tussen beide)?
4. Hoe evalueert de minister deze gegevens?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (82), Hilde Crevits (183), Bart Somers (74), Ben Weyts (157), Zuhair Demir (227), Matthias Diependaele (71), Lydia Peeters (294), Benjamin Dalle (39), Jo Brouns (171).

**Vlaams
Parlement**

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 71 van 24 november 2022

van **CHRIS JANSSENS**

Hierna wordt een generiek gecoördineerd antwoord op de gestelde vragen geformuleerd, voor beleidsdomeinspecifieke benaderingen wordt verwezen naar bijlage 1 bij dit antwoord.

1. Vooreerst wil ik toch beklemtonen dat subsidies vrijwel steeds terechtkomen waar ze horen. Zoals we reeds eerder in het kader van de gedachtewisseling van het subsidieregister bespraken, komt weinig geld terecht waar dat niet zou mogen, in die zin dat men echt van subsidiefraude kan spreken. We hebben het voorbije jaar belangrijke stappen gezet om het weinige geld dat terechtkomt waar het niet zou mogen nog te reduceren, via de regelgeving en via het subsidieregister.

In de regelgeving hebben we verankerd dat het subsidiekader voortaan een verplichte set aan elementen moet bevatten, waaronder ook elementen die de transparantie rond subsidies verhogen en daarmee minstens op termijn subsidiefraude kunnen reduceren:

- duidelijk onderscheid tussen subsidiabele en niet-subsidiabele kosten;
- inhoudelijke en financiële verantwoording over het gebruik van subsidies.

Ook het principiële verbod op retroactieve subsidies werd verankerd, wat ook het risico op oneigenlijke subsidiëring zal verkleinen. Voormelde bepalingen treden evenwel slechts in werking op 1 januari 2023. Het is dus momenteel voorbarig de nieuwe bepalingen te evalueren aangezien ze op dit ogenblik nog niet in werking zijn getreden. Daarnaast verwijs ik nog naar het Verstrengd Toezicht Subsidies (VTS) waarop ik in het antwoord op vraag 2 verder inga.

2. Ik ben het met u eens dat we als overheid maximaal de effectiviteit van de subsidies moeten proberen na te streven. Hiervoor zijn niet zozeer alleen controles nodig, maar vooral ook duidelijke afspraken. We vertalen die visie o.a. met meer eenvormige subsidiekaders (zie antwoord bij vraag 1).

De regels om subsidiemisbruik en subsidiefraude tegen te gaan, liggen uiteraard in elkaars verlengde. Op 16 juli 2021 werd de conceptnota 'Subsidies in goede banen' aan de Vlaamse Regering meegedeeld (VR 2021 1607 MED.0260/2TER). De conceptnota voorziet dat de Inspectie van Financiën naast het bestaande ex-ante advies volgend toezicht uitoefent op de subsidies die de Vlaamse overheid toekent:

- een systematisch toezicht op de toegekende en uitbetaalde subsidies na het afsluiten van het project of van de activiteit waarvoor de subsidie werd toegekend;
- een toezicht waarbij snel en gepast opgetreden wordt wanneer er op welk ogenblik ook binnen het subsidieproces een ernstig vermoeden is of ernstige aanwijzingen zijn dat een subsidie oneigenlijk wordt gebruikt.

Die nieuwe taken voor de Inspectie van Financiën werden verankerd in het gewijzigde artikel 41 van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën dat op 1 januari 2023 in werking treedt. Die taken zijn in de praktijk aangemerkt als het VTS.

Op die manier is er nu een eenduidig kader van toepassing dat toelaat aan de Inspectie om op te treden als er een ernstig vermoeden is of ernstige aanwijzingen zijn dat een subsidie oneigenlijk wordt gebruikt. Zoals reeds in de conceptnota werd aangehaald moeten oneigenlijk gebruik en misbruik zeer ruim begrepen worden en omvatten een ruim spectrum dat kan gaan van het besteden van middelen aan uitgavenposten

waarvan niet duidelijk is of zij werkelijk vallen binnen de doelstellingen waarvoor de subsidie is toegekend, tot fraude.

Voorts kan ook hier erop gewezen worden dat de Vlaamse Auditautoriteit (VAA) die het gebruik van de middelen uit de Europese structuurfondsen auditeert ook een vorm van verstrengd toezicht uitoefent, inhoudelijk en handelt onder het gezag en de verantwoordelijkheid van de Inspectie van Financiën.

3. De nieuwe bepalingen treden in belangrijke mate pas in werking op 1 januari 2023, ook hier is te vroeg om te peilen naar de impact van de nieuwe regels.
4. De nieuwe bepalingen treden in belangrijke mate pas in werking op 1 januari 2023, ook hier is te vroeg om te peilen naar de impact van de nieuwe regels.

BIJLAGEN

1. [Gecoördineerd sjabloon met replieken per minister.](#)
2. [Nota directiecomité Departement Werk en Sociale Economie – antifraudebeleid.](#)
3. [Subsidies VDAB.](#)